Jurist is ‘held van de bejaarden’

‘ZONDER KEVIN ZIJN WE NERGENS’

Veel senioren die huishoudelijke hulp nodig hebben, krijgen die niet of onvoldoende. Gemeenten zijn sinds 2015 flink op deze post gaan bezuinigen. Onterecht, zegt jurist Kevin Wevers, die in de bres springt voor kwetsbare, oudere FNV-leden en er lustig op los procedeert.

TEKST PIEN HEUTS BEELD JEANNETTE SCHOLS

ANTON LANGENBERG: ‘NA HET KEUKENTAFELGESPREK KON IK WEL JANKEN’

Anton Langenberg (79) schenkt koffie en thee in Barchem, gemeente Lochem. Het huis is aan kant, de was hangt aan de lijn te wapperen. Zijn echtgenote is vandaag naar de dagbesteding. Ze heeft multiple sclerose en is 24 uur per dag afhankelijk van haar man. Hij brengt haar naar het toilet, kleedt haar aan en uit, helpt met eten en drinken. En verder zorgt hij dat het huis op orde is. Hun dochter, die ook MS heeft, lapt af en toe de ramen. ‘Ik maak me veel zorgen hoe lang ik dit allemaal nog kan doen’, zegt Anton. ‘Stel dat ik niet meer fit ben, hoe moet het dan met ons?’
De senior vond het heel erg dat hij de gemeente moest smeken om huishoudelijke zorg. ‘Terwijl de overheid tegelijkertijd wil dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen.’

HARDE TANTE

Na zijn hulpvraag aan de gemeente kreeg de familie Langenberg een ‘ingrijpend’ keukentafelgesprek. ‘Het was een harde tante die dat gesprek voerde’, vertelt Anton. ‘Ze zei aanvankelijk dat we ons prima zelf konden redden en de huishoudelijke zorg à 21 euro per uur zelf moesten betalen, vanwege ons eigen huis. Ik kon wel janken erna.’ Lochem geeft sinds 2015 alleen nog huishoudelijke zorg via de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) aan de ‘zwaardere gevallen’, mensen die ‘geen regie’ meer hebben.

Na het keukentafelgesprek benaderde Anton jurist Kevin Wevers (27) over wie hij had gehoord en gelezen. Die ging voor hem aan de slag. ‘De gemeenten doen echt alles om geld te besparen en dat over de rug van kwetsbare mensen met een schamele AOW’, vertelt Kevin met Achterhoekse tongval. ‘De familie Langenberg had de huishoudelijke zorg gewoon heel hard nodig en had er ook recht op.’ En dus spande de jurist een proces aan tegen de gemeente Lochem, met succes. De rechter bepaalde dat de familie Langenberg hun zorg mocht behouden.

TERUGGEFLOTEN

Er is veel te doen over de ondersteuning waarvoor gemeenten sinds 2015 volgens de

ANTON LANGENBERG IN GESPREK MET JURIST KEVIN WEVERS

nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning verantwoordelijk zijn. De FNV voert al lang actie tegen gemeenten die de huishoudelijke zorg gewoon hebben afgeschaft of fors hebben beperkt. Actie voor zowel cliënten als thuiszorgmedewerkers die hun werk verliezen. Succesvol, want gemeenten werden dit voorjaar teruggefloten. In mei deed de Centrale Raad van Beroep (CRvB), het hoogste bestuurscollege, een belangrijke uitspraak. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de huishoudelijke zorg en moeten per cliënt objectief onderzoeken wat deze aan zorg nodig heeft, stelde de CRvB. Tegelijkertijd werd duidelijk dat gemeenten ruim 300 miljoen aan niet uitgegeven zorggeld op de plank hebben liggen. Sinds de uitspraak hebben gemeenten als Amsterdam, Schagen en Hollands Kroon het afschaffen van de zorg teruggedraaid. Betekent dit een einde aan de stroom zaken die Kevin Wevers dagelijks binnen krijgt? 'Dat zal zo'n vaart niet lopen', zegt hij. 'Gemeenten die de huishoudelijke zorg hadden afgeschaft, moeten eieren voor hun geld kiezen. Maar gemeenten die de kaasschaaf hanteren, zullen dat blijven proberen. Het zal soebatten blijven. De gelden die voor de Wmo zijn bedoeld, moeten geoormerkt worden. Dan komt er ook een einde aan het geschuif tussen potjes.'

HELD VAN BEJAARDEN

Kevin is een nuchter type. Hij weet dat hij inmiddels de 'held van de bejaarden' wordt genoemd en dat doet hem goed. De jurist wil mensen helpen en onrecht bestrijden. Dat doet hij nu zo'n zeventig uur per week. Kevin heeft tientallen zaken lopen, voornamelijk op het gebied van de Wmo, en wint ze allemaal. Elke keer maakt hij met de wet en het protocol van het Centrum Indicatiestelling Zorg (waarin de normen voor zorg zijn vastgelegd) in de hand, in de rechtszaal duidelijk dat zijn cliënten toch écht recht hebben op huishoudelijke zorg. Met dank aan de gemeenten heeft hij in nog geen twee jaar tijd een florerend kantoor op poten gezet. Die gemeenten draaien op voor de proceskosten van de gedupeerden en betalen zijn 'salaris'. Wie had dat kunnen denken toen hij na zijn studie rechten bezwaar maakte bij de gemeente dat hij in de bijstand kunstbloemen moest vouwen voor zijn uitkering? 'Daar ligt de kiem van mijn huidige werk', zegt Kevin.
Sinds gemeenten verantwoordelijk werden voor de huishoudelijke zorg doen ze werkelijk alles om er onderuit te komen,

'Gemeenten doen werkelijk alles om onder de huishoudelijke hulp uit te komen'

KEVIN WEVERS LUISTERT NAAR GERRIT EN STIEN KIEFTENBELD

vertelt hij. 'Ze negeren in negentig procent van de gevallen het advies van hun eigen bezwaarschriftencommissie. Het draait om prestige, lijkt het wel. Het is schrijnend om te zien hoe kwetsbare mensen die vaak niet heel mondig meer zijn, worden behandeld. Dat is mijn drijfveer. Daarom ben ik rechten gaan studeren.'

DAT IK LUI WAS

Nadat Kevin in maart 2015 zijn eerste zaak had gewonnen, vroeg de FNV hem in Borculo een presentatie over de Wmo te geven. 'Er zaten 300 mensen in de zaal, allemaal potentiële cliënten', vertelt Kevin. 'De FNV zet zich enorm in om de huishoudelijke zorg in gemeenten te behouden. We zijn twee handen op één buik.' Kevin won negen rechtszaken in Lochem en diende 250 bezwaarschriften bij de gemeente Berkelland in. Zowel Lochem als Berkelland draaide hun beleid terug en ondersteunen nu weer de huishoudelijke zorg. Sindsdien loopt het storm. 'Ze dachten altijd dat ik lui was', grinnikt hij. In een enkel geval hoeft Kevin niet te procederen. En dat is fijn, want zo'n rechtszaak kost oudere cliënten veel energie en stress, weet hij.

Als de jurist zijn auto in Gorssel parkeert, gaat de deur al open. Stien (74) en Gerrit (74) Kieftenbeld verwelkomen hem. 'Als burgermens heb je geen poot om op te staan', begint Stien als ze uitlegt hoe belangrijk juridische hulp was. 'Zonder Kevin waren we nergens.' Ze vertelt over alle kwalen en aandoeningen. En hoe ze het dankzij de hulp van echtgenoot Gerrit redden. Die kleedt haar aan, doucht haar, doet de boodschappen, kookt, wast, strijkt en nog veel meer. Stien: 'Ik brieste van woede toen ik hoorde dat de drie uur huishoudelijke zorg per week werd geschrapt. Ik heb mijn leven lang in de zorg gewerkt. Dan is het mensonterend als je die zelf uiteindelijk niet krijgt. Mensen versmeren op deze manier in hun huis. De vrouw van het keukentafelgesprek durfde na mijn herseninfarct te beweren dat we onterecht zorg hadden gekregen.' Gerrit vult aan: 'We moesten de buren en mijn dochter maar inschakelen, terwijl aan deze kant van de straat allemaal bejaarden wonen. Die zitten in hetzelfde schuitje. Je wilt ook je kinderen niet continu belasten. Zij doen al wat ze kunnen.'
Zonder Kevin had het echtpaar zonder zorg gezeten, zegt Stien. Kevin: 'Toen er een consulent van de gemeente zou langskomen, ben ik erbij gaan zitten. Bij dat keukentafelgesprek, het derde in twee jaar, heb ik uitgelegd dat mijn cliënten wel degelijk recht hebben op huishoudelijke zorg. De consulent draaide als een blad aan de boom om. Er kon opeens vier uur zorg worden gegeven, een uur meer dan ervoor.' Maar voor hoe lang?, vraagt Stien zich vertwijfeld af. 'In ieder geval tot het einde van dit jaar', antwoordt Kevin. 'En als er weer iets mis gaat, bellen jullie me maar.'

CLAIM JE ZORG TERUG

De Centrale Raad van Beroep heeft uitspraak gedaan waaruit blijkt dat veel kwetsbare oude, gehandicapte of zieke mensen onterecht zijn gekort op hun uren huishoudelijke zorg omdat er geen maatwerk is geleverd. De FNV helpt cliënten met het terug claimen van uren huishoudelijke zorg in gemeenten die hierop onrechtmatig hebben gekort. Ben je sinds 1 januari 2015 jouw huishoudelijke zorg verloren? Meld het via www.fnvvoorzorg.nl/thuiszorg en de FNV helpt je om de zorg te krijgen waar je recht op hebt.